

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНОІНЖЕНЕРНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ

Возняк А.В., канд. техн. наук, доц.

Цвіркун Л.О., канд. пед. наук, асист.

Мельник О.Є., канд. техн. наук, доц.

Донецький національний університет економіки і торгівлі
ім. Михайла Туган-Барановського, м. Кривий Ріг

Цвіркун С.Л., канд. техн. наук

Криворізький національний університет

Інтеграція України в європейський освітній та науковий простір висуває нові вимоги та стандарти до підготовки майбутніх фахівців у сфері харчової індустрії. Постає необхідність у висококваліфікованих та компетентних інженерах, які мають глибокі професійні знання та відповідну загальноінженерну підготовку. Так, у «Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» з-поміж основних завдань визначено розроблення стандартів вищої освіти, зорієнтованих на реалізацію компетентнісного підходу, як цілісної освітньої стратегії, що спрямована на становлення майбутнього фахівця як суб'єкта інноваційно-винахідницької діяльності.

Упровадження компетентнісного підходу в процес навчання студентів ЗВО зумовлює суттєві зміни освітніх пріоритетів, бо компетентнісний підхід є не лише провідником професійної культури, а й здійснює особистісно-розвивальну функцію в методиці та технології навчання студентів. Майбутній інженер повинен усвідомити, що без оволодіння певних умінь та навичок їх використання складно бути професіоналом та компетентним фахівцем. Тому метою навчання є набуття компетенцій та професійно-особистісних якостей у сфері харчової індустрії.

У процесі навчання загальноінженерних дисциплін студент повинен овоїти конкретну компетенцію – отримати сукупність знань і умінь, набутти досвіду професійної діяльності та продемонструвати здібності реалізовувати на практиці свою компетентність. Проте в освітніх та навчальних програмах велику частку навчального матеріалу винесено на самостійне опрацювання. У зв'язку з цим самостійна робота стає важливим компонентом загальноінженерної підготовки студентів, що характеризується великим рівнем автономності та відповідальності. Це приводить до зміни позиції студента в навчальному процесі, перетворюючи його в активного

суб'єкта навчання. Тому вагомим є виокремлення компетенцій, які необхідно опанувати майбутньому інженеру у процесі загальноінженерної підготовки.

Навчально-пізнавальна компетенція – знання та уміння виконувати розрахункові завдання (самостійно знаходити прості та раціональні алгоритми, пояснювати та демонструвати етапи розв'язування задач, аналізувати та прогнозувати результати власної роботи, знаходити та виправляти помилки у процесі виконання завдань). Навчання загальноінженерних дисциплін на основі компетентнісного підходу невід'ємно пов'язане із застосуванням комп'ютерних технологій, які забезпечують індивідуалізацію навчальної діяльності та створюють сприятливі дидактичні умови для виникнення мотивації. Інформаційно-технологічна компетенція – знання та уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі виконання практичних робіт (опанування загальних способів виконання завдань за допомогою сучасних програм, самостійно отримувати нові знання використовуючи інформаційні технології, реалізовувати творчі здібності за допомогою новітніх технологій). Майбутній інженер повинен не лише мати сформовані професійні знання, а також бути готовим застосувати свої уміння та навички у потрібний момент, усвідомлюючи особистісну відповідальність за результати власної діяльності. Це потребує варіативності рішень у процесі професійної діяльності та уміння діяти серед людей, що знаходяться в колективі та мають відношення до технологічного процесу. Соціально-комунікативна компетенція – уміння застосовувати отримані знання в різних ситуаціях професійної діяльності (працювати в команді застосовуючи комунікативні уміння та самостійний досвід, обговорювати та приймати спільні рішення в колективі, налагоджувати взаємостосунки з колегами, толерантно вирішувати проблеми в колективі).

На основі вищезазначеного можна стверджувати, що компетентнісний підхід у процесі загальноінженерної підготовки посідає одне із чільних місць та забезпечує:

- оволодіння комплексом знань, які дозволять самостійно виконувати розрахункові завдання;
- набуття компетенцій, які сприяють до здобуття знань, набуття вмінь та способів їх подальшої реалізації;
- оволодіння знаннями, уміннями та навичками, які відповідатимуть не лише встановленим традиційним вимогам до проектно-конструкторської діяльності, а й новим запитам ринку та рівню розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.